

1 **U21- Wizz Air skal ut av Norge!**

2 **Forslagsstiller: Sara Bell og Jens Revold**

3 Norsk fagbevegelse og venstresiden har vært avgjørende for å bygge landet og den
4 velferden vi alle nå nyter godt av. Den balansen vi i dag har i arbeidslivet fungerer
5 godt mange steder og fagbevegelsen er helt avgjørende for at vi får til en god
6 fordeling mellom arbeid og kapital. Først og fremst er bevegelsen sentral for alle i
7 lønnet arbeid (også de ikke i fast jobb), men fagbevegelsens sterke stilling er også
8 viktig for den alminnelige verdiskapningen. Ved siden av at fagforeningene selvsagt
9 er av stor betydning for den enkelte og de ansatte på arbeidsplassene, er de viktige
10 også for næringslivet. Uro og krangel på arbeidsplassene er direkte skadelig for
11 bedrifter og virksomheter både i det private så vel som i det offentlige. Når Norge
12 generelt rager på toppen av FNs menneskerettighetsindeks, så har dette mye å gjøre
13 med et velfungerende arbeidsliv.

14 Men det er utfordringer og den norske modellen er under press. Mye startet i forrige
15 århundre under Margaret Thatcher i Storbritannia og Ronald Reagan i USA. Det å
16 ødelegge fagforeningene ble et varemerke for høyresida og har medført en klar
17 svekkelse av rettigheter og lønnsforhold utover fra 90-tallet. I Vest-Europa og Nord-
18 Amerika har vi over tid hatt en situasjon der reallønningene langt på vei står stille,
19 mens lederlønninger og kapitalavkastning øker kraftig. Venstresida kan ikke sitte stille
20 å se på dette.

21 Wizz Air er et av de nyeste symbolene på denne vanvittige utviklingen.

22 Da selskapet etablerte seg i Romania og Mircea Constantin prøvde å starte en
23 fagforening for ansatte, mistet han og 18 medansatte jobben. Saken gikk til
24 høyesterett der selskapet tapte. Ved siden av at selskapets etablering i Norge setter
25 norske arbeidsforhold på prøver, handler dette også om internasjonal solidaritet. Og
26 selv om fagforeninger etter hvert kanskje tillates, hører vi undertonen, de blir ikke godt
27 mottatte. Se bare hva selskapets konsernsjef uttalte til E24 7.10.2020:

28 På spørsmål fra pressen om basen på Gardermoen skal bemannes med nordmenn
29 og om det vil være et norsk lønnsnivå, svarte Váradi.

30 – I starten ser jeg nok for meg at vi benytter eksisterende ressurser i konsernet, sa
31 Váradi og fortsatte om lønnsnivået:

32 – Vi har ikke noe valg, for betaler vi ikke i henhold til gjeldende markedsforhold er det
33 ingen som vil jobbe for oss.

34 Wizz Air-sjefen er klar på at han ikke utnytter noen ansatte, men avviser blankt at det
35 er aktuelt å inngå tariffavtaler med fagforeninger hvis han skal ha ansatte i Norge:

36 – Nei, det er ikke planen. Vi er et flyselskap uten fagforeninger, sier Váradi.

37 – Vi er stolte av vår selskapskultur. Vi har en åpen og god dialog internt i selskapet,
38 blant annet med et ansattråd, fortsetter han.

39

40 I ettertid har konsernsjefen trukket seg noe, sier han vil se an situasjonen i Norge.
41 Men det ikke en jublende støtte til fagorganisering. Når dette selskapet kan fly mellom
42 Oslo og Nord-Norge for mellom 99-199 kroner sier det seg selv at dette ikke er
43 økonomisk bærbart over tid. Prisene avspeiler den gamle historien med gambling
44 rundt ansattes lønns og arbeidsforhold. Se bare på hva som skjer i
45 entreprenørbransjen.

46 Saken rundt Wizz Air er prinsipiell og derfor viktig. Norge har forpliktelser i forhold til
47 ILO-konvensjonen og frihet til fagorganisering. I Norge skal norske arbeids- og
48 lønnsforhold gjelde og arbeidsmiljøloven ivaretas. Gro Harlem Brundtland sa i sin tid
49 at EØS-avtalen ikke ville omfatte norsk arbeidsliv. LO og de største forbundene har
50 vedtatt at ILO-konvensjoner, arbeidsmiljøloven og tariffavtaler har forrang foran EØS-
51 bestemmelser.

52 På de premissene selskapet nå opererer på i Norge er bare en konklusjon mulig:
53 *Selskapet må ut av landet!*